

VASTUULLISEN Sijoittamisen RAPORTTI

2020

S-Pankki

FIM

SISÄLLYS

1	Johdanto	1
	1.1 Vastuullisuus sijoittamisessa	1
2	Tuotteet	2
3	Vaikuttaminen	2
	3.1 Yritystapaamiset	2
	3.2 Yhteisvaikuttaminen	3
	3.3 Yhtiökokoukset	7
	3.4 Suora yhtiövaikuttaminen	8
4	Rahastojen vastuullisuusraportit	8
5	Rahastojen hiilijalanjäljet	9
6	Vaikuttavuussijoittaminen	9
	Liitteet	10

1 JOHDANTO

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen. Koronavirus muistutti meitä siitä, miten tärkeää on varautua uudentyypisiin maailmanlaajuisiin uhkiin, mutta myös siitä miten nopeasti me ihmiset halutessamme saamme isojakin muutoksia aikaan. Koronavirus on verrattain lyhytkestoinen uhka ilmastonmuutoksesta aiheutuvaan uhkaan nähden. Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat moninaisia ja ne jakautuvat useille vuosikymmenille. Ilmastonmuutoksen hidastaminen vaatii systemaattisen muutoksen. Vuoden 2020 aikana teimme merkittäviä panostuksia ja uudistuksia, jotta olisimme paremmin varautuneita ilmastonmuutokseen ja vahvemmin mukana ratkaisemassa sitä.

Julkaisimme S-Pankin Varallisuudenhoidon ensimmäisen ilmastostrategian vuonna 2020. Ilmastostrategiassa kuvataan, miten huomioimme ilmastonmuutoksen sijoitustoiminnassamme ja miten pyrimme työllämme vaikuttamaan ja olemaan osa sitä välttämätöntä muutosta, joka auttaa ratkaisemaan tai sopeutumaan ilmastonmuutokseen. Ilmastostrategiassa asetetaan myös aikataulu jo nyt voimassa olevalle hiiliyhtiöiden poissulkemisen tiukentamiselle.

Ilmastostrategian mukaisesti pyrimme tuomaan markkinoille innovatiivisia tuotteita, joiden sijoituspolitiikassa ilmastonmuutos on keskeisessä asemassa. Toimme vuoden aikana markkinoille FIM Fossiiliton Eurooppa ESG -rahaston. Rahasto sijoittaa eurooppalaisiin yrityksiin ja se noudattaa laajennettua poissulkua fossiilisten energianlähteiden osalta. Rahaston sijoituspolitiikkana on poissulkea fossiilisen energian tuottajat, fossiilisten energianlähteiden varantoja omistavat yhtiöt sekä sellaiset sähköntuotantoon keskittyvät yhtiöt, jotka käyttävät tuotannossa fossiilisia polttoaineita. Rahasto painottaa sijoituksissaan yhtiöitä, jotka ovat hyvässä asemassa, kun yhteiskunnat siirtyvät kohti vähähiilistä vaihetta. Tällaisia ovat esimerkiksi yhtiöt, jotka tuottavat ratkaisuja ilmastonmuutoksen hidastamiseen tai seurauksiin sopeutumiseen.

Vuonna 2020 aloimme myös julkaisemaan rahastokohtaisia vastuullisuusraportteja. Raportit julkaistaan neljä kertaa vuodessa ja ne ovat saatavilla verkkosivuillamme muiden rahastodokumenttien joukossa. Raportit kuvaavat monipuolisesti rahastojen ESG-ominaisuuksia, kuten ESG-luokituksia, kansainvälisten normien rikkomuksia sekä salkkuyhtiöiden omistamia fossiilisia varantoja.

Uutena vaikuttamisena lähdimme 2020 mukaan CDP:n ohjelmaan, jossa vaikutetaan niihin yhtiöihin, jotka eivät ole vastanneet CDP:n kysymyksiin ja pyyntöihin toimittaa heidän toimintaansa liittyvää ympäristödataa. On tärkeää, että mahdollisimman moni yritys vastaa CDP:n kyselyyn, koska näin tekemällä yritykset tuottavat sidosryhmille, kuten meille, tärkeää tietoa sijoituspäätösten tueksi. Liityimme myös CDP:n Science-Based Targets -kampanjaan, jonka tavoitteena on saada yritykset asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet.

Yllä mainittujen muutosten ja uudistusten lisäksi julkaisimme Vastuullisen kiinteistö- ja metsäsijoittamisen periaatteet, jotka kuvaavat miksi ja miten toteutamme vastuullista sijoittamista kiinteistö- ja metsäsijoitustoiminnassa. Julkaisimme vuosittain erillisen kiinteistörahastojen vastuullisuusraportin.

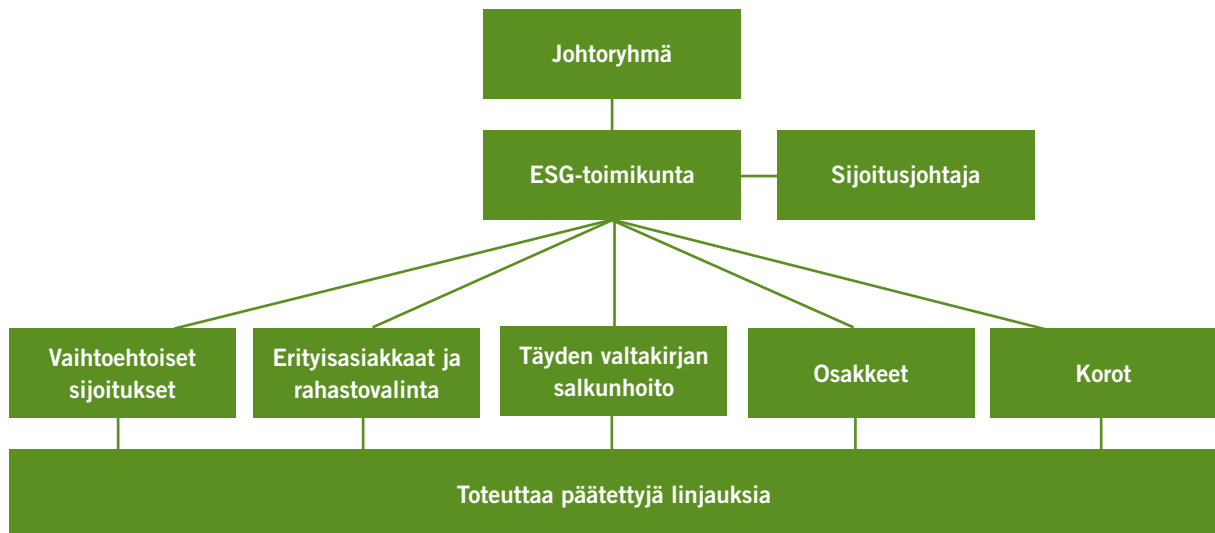
Tässä raportissa kuvaamme tarkemmin, mitä teimme vastuullisen sijoittamisen saralla vuonna 2020.

1.1 Vastuullisuus sijoittamisessa

Vastuullinen sijoittaminen ei ole erillinen asia, vaan olennainen osa sijoituspäätöksiämme. Tätä kuvastaa esimerkiksi organisoitumisemme (Kuva 1), jossa ei ole erillistä vastuullisen sijoittamisen osastoa. Olemme luoneet toimivan prosessin, jossa jokainen sijoituspäätöksiä tekevä henkilö vastaa osaltaan vastuullisuuden integroinnista sijoituspäätöksiin. Näin voimme varmistaa, että relevantit asiat todella tulevat huomioiduksi päätöksenteossa. Salkunhoidosta vastaava sijoitusjohtaja vastaa kokonaisuudesta.

Yritysten toiminta vaikuttaa laajasti niiden sidosryhmiin, kuten työntekijöihin, asiakkaisiin, alihankkijoihin, ympäristöön ja koko yhteiskuntaan. Näillä vaikutuksilla on merkitystä myös yritysten omaan taloudelliseen menestykseen. Siksi ei ole yhdentekevää, miten yritykset toimivat. Tämän vuoksi arvioimme sijoitusanalyysissä ja -päätöksissä mahdollisimman hyvin relevantit vastuullisuusnäkökulmat.

Periaatteet, joiden mukaan vastuullisuus huomioidaan sijoitustoiminnassamme ja omistajavaikuttamisessa, on kuvattu vastuullisen sijoittamisen periaatteissa ja omistajapolitiikassa. Nämä löytyvät osoitteesta www.fim.com.

Kuva 1

2 TUOTTEET

Käyttämämme vastuullisen sijoittamisen strategiat kattavat osake- ja korkorahastomme sekä enimmäkseen näihin sijoittavat yhdistelmärahastomme. Lisäksi olemme tehneet omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet kiinteistösijoituksille. Näin ollen kaikki rahastomme ovat vastuullisia.

FIM Vastuullisuus Plus -rahastoperheen rahastoissa vastuullisuus on viety vielä yleisiä vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme pidemmälle. Toimme vuoden 2020 aikana yhden uuden rahaston tähän tuoteperheeseen.

Uusin rahastomme FIM Fossiiliton Eurooppa ESG on fossiilisista polttoaineista vapaa rahasto, joka sijoittaa pääasiassa Euroopassa noteerattuihin yrityksiin ja painottaa sijoituksissaan yhtiöitä, jotka ovat hyvissä asemissa, kun yhteiskunnat siirtyvät kohti vähähiilistä vaihetta. Rahasto ei sijoita lainkaan yhtiöihin, joiden liiketoiminta perustuu fossiilisiin polttoaineisiin, kuten öljyyn, maakaasuun tai kivihiiileen. Uusi rahasto on osoittautunut suosituksi keräten lyhyessä ajassa merkittävän määrän uusia osuudenomistajia.

Edellä mainitun rahaston lisäksi FIM Vastuullisuus Plus -rahastoperheeseen kuuluu viisi jo aiemmin lanseerattua rahastoa: vihreisiin joukkovelkakirjoihin eli green bondeihin sijoittava FIM IG Green ESG, kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittava FIM Kehittyvät Markkinat ESG, passiivinen eurooppalainen osakerahasto FIM Passiivinen Eurooppa ESG, eurooppalaisten matalan luottoluokituksen yhtiöiden liikkeeseen laskemiin korkoinstrumentteihin sijoittava FIM European HY ESG sekä USA:han sijoittava passiivinen osakerahasto FIM Passiivinen USA ESG.

3 VAIKUTTAMINEN

3.1 Yritystapaamiset

Vaikuttaminen on tärkeää ja sijoittajalla on siihen erinomainen mahdollisuus. Vaikutamme sijoituskohteisiimme monin tavoin. Kaikkein yksinkertaisimmillaan vaikuttaminen tapahtuu yritysjohtajan normaaleissa tapaamisissa, tiedonhankinnan yhteydessä. Esittämällä kysymyksiä ESG-asioista, välittyy yritysjohtajalle viesti siitä, että koemme asiat merkityksellisiksi. Vuoden 2020 aikana salkunhoitajamme tapasivat sijoituskohteita tai potentiaalisia sijoituskohteita yli 200 kertaa. 25 %:ssa keskusteltiin vähintään yhdestä vastuullisuuteen liittyvästä asiasta.

3.2 Yhteisvaikuttaminen

Erilaiset sijoittajien yhteisvaikuttamiset ovat myös hyvä keino vaikuttaa yrityksiin. Vaikuttaminen voi olla proaktiivista tai reaktiivista ja se voi kohdistua johonkin teemaan tai yksittäiseen ongelmaan. Alla kuvaukset yhteisvaikuttamisista, joissa olemme mukana.

Climate Action 100+ on sijoittajien vuoden 2017 lopussa käynnistämä viisivuotinen aloite. Aloitteessa vaikutetaan systemaattisesti yrityksiin, jotka ovat merkittävimpiä kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttajia ja siten avainasemassa Pariisin ilmastositoumuksen toteuttamisessa. Vaikuttamisen kohteena on yli 160 yritystä ympäri maailmaa.

Hanke on kasvanut yhdeksi maailman suurimmista sijoittaja-aloitteista ja hankkeessa on tällä hetkellä mukana yli 545 sijoittajaa, joiden yhteenlasketut sijoitettavat varat ovat noin 52 000 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Mukana olleiden sijoittajien määrä kasvoi 46 prosenttia vuoden 2020 aikana.

Aloitteen tarkoituksena on saada kohdeyritysten johto:

- Luomaan hallintomalli, jossa yrityksen hallituksella on vastuu ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien huomioimisesta ja seurannasta
- Vähentämään päästöjä oman toiminnan lisäksi yrityksen koko arvoketjussa niin, että tavoitteet ovat linjassa Pariisin ilmastositoumuksen tavoitteiden kanssa
- Tuottamaan tietoa toimintansa vaikutuksista ilmastonmuutokseen sijoittajien päätöksenteon tueksi TCFD:n suositusten mukaisesti

Vuoden 2020 lopussa julkaistiin aloitteen toinen julkinen seurantaraportti, jossa kuvataan aloitteen edistymistä. Aloitteeseen on vuoden 2020 aikana lisätty uusia kohdeyrityksiä. Vaikuttamisen kohteena olevia yrityksiä on tällä hetkellä 167. Vuoden 2020 seurantaraportti kattaa kuitenkin vain 160 jo aikaisemmin vaikuttamisen kohteena ollutta yritystä, ja vuoden 2020 aikana lisätyt kohdeyritykset ovat mukana vasta 2021 julkaistavassa seurantaraportissa. Alla yhteenveto Climate Action 100+:n verkkosivuilta löytyvästä raportista.

Raportin mukaan melkein puolet (43 %) kohdeyrityksistä on asettanut tavoitteen saavuttaa nollatason nettopäästöt vuoteen 2050 mennessä. Kuitenkin ainoastaan 10 prosenttia yrityksistä on asettanut tavoitteen, joka kattaa myös olennaiset tason 3 päästöt¹.

Yli puolet (51 %) vaikuttamisen kohteena olevista yrityksistä on asettanut lyhyen aikavälin (2020–2025) kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteen ja alle puolet (38 %) yrityksistä on asettanut keskipitkän aikavälin (2026–2035) kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteen. Kaikilla tavoitteet eivät kuitenkaan kata kaikkia yrityksen tason 1 ja 2 päästöjä ja vielä pienemmällä osalla tavoitteet kattavat yritykselle olennaiset tason 3 päästöt.

On arvioitu, että noin 53 prosenttia maailman kasvihuonekaasupäästöistä tulee öljy- ja kaasutoimialalta, jos tason 3 päästöt lasketaan mukaan. Yli puolet (54 %) öljy- ja kaasutoimialalla toimivista kohdeyrityksistä on asettanut tavoitteen saavuttaa nollatason nettopäästöt vuoteen 2050 mennessä. Mutta vain 12 prosentilla tavoite kattaa myös tason 3 päästöt. Yhdelläkään yrityksellä ei ole lyhyen tai keskipitkän aikavälin tavoitteita, jotka kattaisivat tason 3 päästöt.

31 prosenttia vaikuttamisen kohteena olevista kaivos- ja metallitoimialan kohdeyrityksistä on asettanut tavoitteen saavuttaa nollatason nettopäästöt vuoteen 2050 mennessä. Kuitenkin ainoastaan 4 prosentilla tavoitteet kattavat myös yritykselle olennaiset tason 3 päästöt. Kaivos- ja metallitoimialalla monet yritykset ovat edistäneet sijoittajien asettamia vaatimuksia. Esimerkiksi BHP on asettanut keskipitkän aikavälin tavoitteen vähentää toiminnan operatiivisia päästöjä 30 prosenttia 2030 mennessä. Ruotsalainen SSAB julkaisi vuorostaan ensimmäisen maailmassa fossiilittoman teräksen pilottilaitoksen.

Yhteiskuntapalvelutoimialalla merkittävää edistystä on havaittavissa Yhdysvalloissa, jossa 6 sähköyhtiötä on sitoutunut saavuttamaan nollatason nettopäästöt 2050 mennessä. Tällä toimialalla on myös korkein osuus yrityksiä (69 %), jotka ovat asettaneet tavoitteen saavuttaa nollatason nettopäästöt 2050 mennessä. Kuitenkin vain 8 prosentilla tavoite kattaa tason 3 päästöt. Sekä hiileen että kaasuun pohjautuvasta tuotannosta on siirryttävä pois, jotta 2050 mennessä voidaan saavuttaa hiilineutraalius. Vuonna 2019 13 prosentilla yhteiskuntapalvelutoimialan kohdeyrityksistä oli hiilestä pois siirtymisen suunnitelma, joka on linjassa Pariisin ilmastositoumuksen tavoitteiden kanssa. Määrä on tuplaantunut ja vastaava luku vuonna 2020 oli 26 prosenttia.

---

¹ Tason 3 päästöt: Epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt, jotka syntyvät yrityksen tuotantoon käyttämistä tuotteista ja palveluista (arvoketjun ylävirta) sekä yrityksen omien tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat päästöt (arvoketjun alavirta).

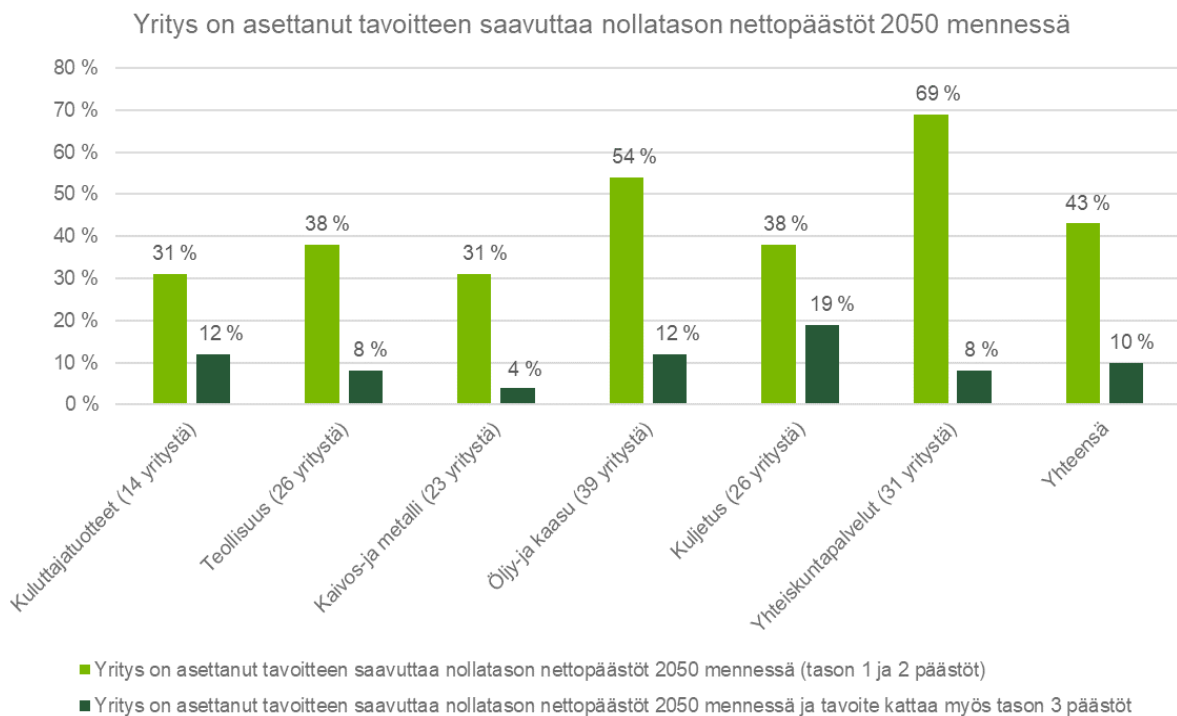
Yli kolmannes (38 %) kohdeyrityksistä teollisuustoimialalla on asettanut tavoitteen saavuttaa nollatason nettopäästöt 2050 mennessä, mutta ainoastaan 8 prosentilla yrityksistä tavoite kattaa myös tason 3 päästöt. Myös 38 prosenttia kuljetustoimialalla toimivista kohdeyrityksistä on asettanut tavoitteen saavuttaa nollatason nettopäästöt 2050 mennessä. Kuljetustoimialalla on suurin osuus (19 %) yrityksiä, joilla tavoite saavuttaa nollatason nettopäästöt kattaa myös tason 3 päästöt. Tälläkin toimialalla on kuitenkin vielä työstettävää, sillä jotta autoalan yritykset olisivat linjassa B2DS² -skenaarioiden kanssa niiden tulisi enemmän kuin tuplata sähköautotuotannon suunniteltu määrä ja lähes triplata hybridautotuotannon määrä.

31 prosenttia yrityksistä kuluttajatuotoimialalla on asettanut tavoitteen saavuttaa nollatason nettopäästöt 2050 mennessä. 12 prosentilla tavoite kattaa myös olennaiset tason 3 päästöt. Tällä toimialalla on myös suurin osuus yrityksiä, joilla on kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet, jotka kattavat suurimman osan tason 1 ja 2 päästöistä sekä tason 3 päästöt. Esimerkiksi Coca-Cola Company on asettanut tieteeseen perustuvan tavoitteen vähentää kasvihuonekaasupäästöjään (kattaen 1, 2 ja 3 tason päästöt) 25 prosentilla 2030 mennessä vuoden 2015 päästöihin verrattuna.

78 prosenttia kaikista kohdeyrityksistä on asettanut hallitukselle tai hallituksen toimikunnalle vastuun ilmastomuutokseen liittyvien riskien hallinnoinnista. Kuluttajatuote- (93 %) sekä öljy- ja kaasutoimialoilla (90 %) osuudet ovat suurimmat.

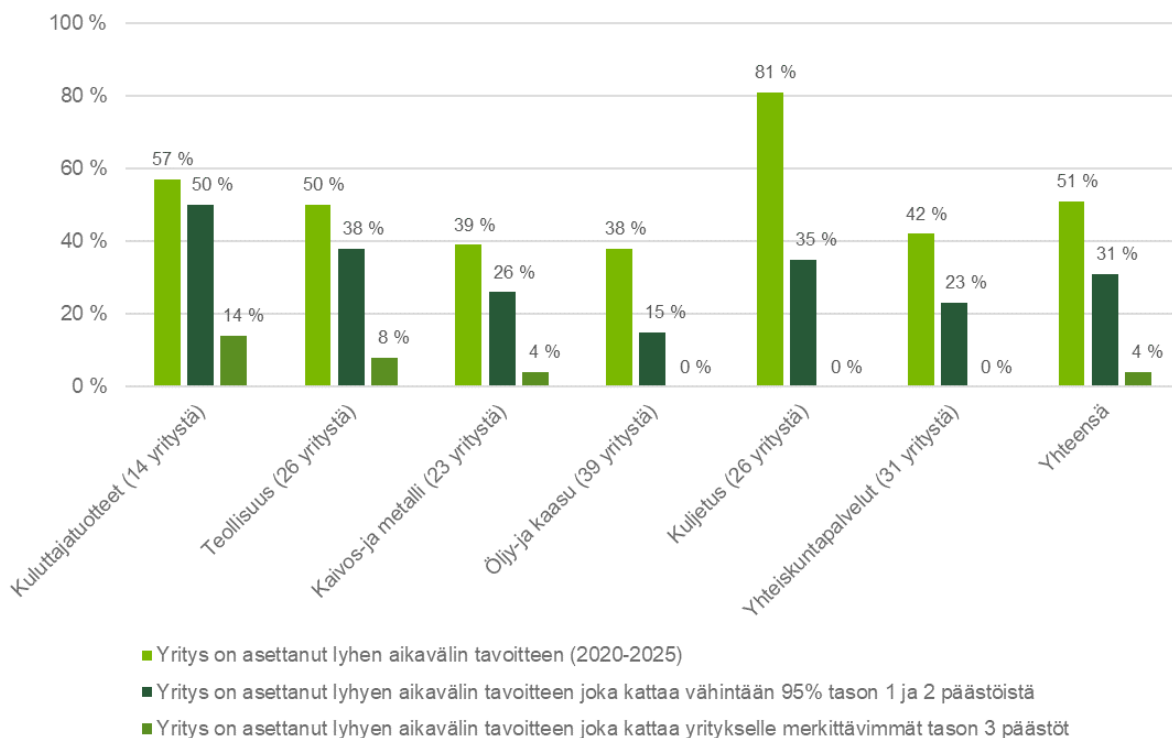
Tällä hetkellä eniten kehitettävää näyttäisi olevan tason 3 päästöjen sisällyttämisessä päästövähennystavoitteisiin, sillä monella toimialalla tason 3 päästöt ovat kaikista merkittävimmät. Yrityksillä on myös työstettävää siinä, että investointikustannukset ja strategiat ovat linjassa asetettujen tavoitteiden kanssa.

Lisätietoa aloitteesta ja raportista löytyy osoitteesta climateaction100.org.

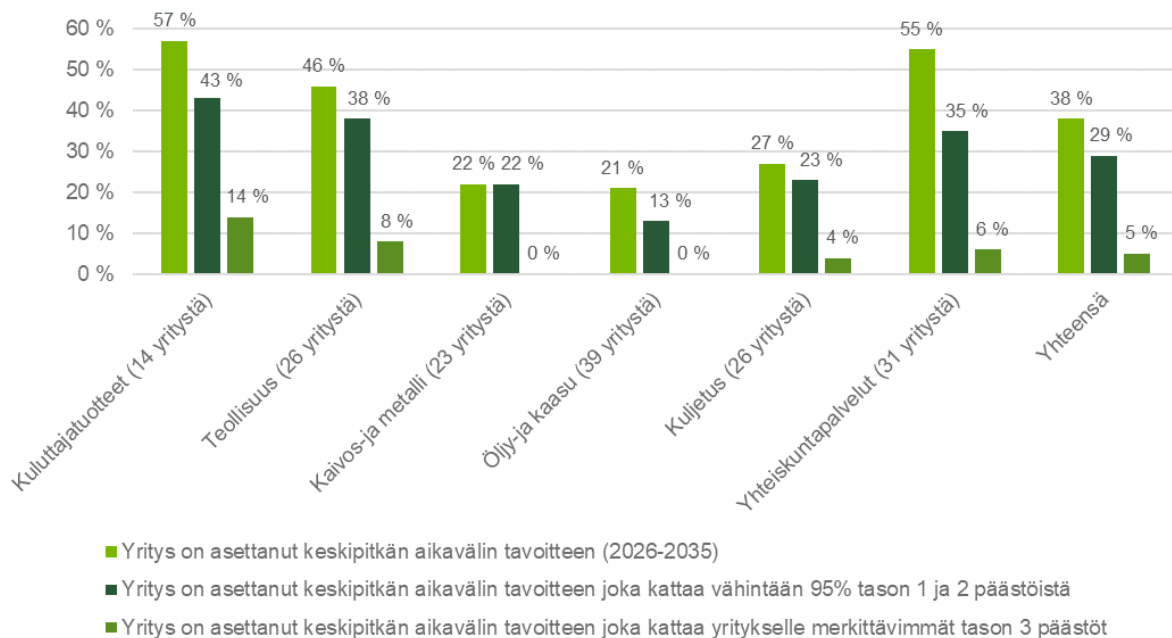

² Beyond 2 Degree Scenario on skenaario, jonka mukaan ilmaston lämpeneminen pysyy alle 1,75 asteen vuoteen 2100 mennessä.

Yritys on asettanut lyhyen aikavälin päästövähennystavoitteen (2020-2025)

Yritys on asettanut keskipitkän aikavälin (2026-2035) päästövähennystavoitteen

Mining & Tailings Safety -hankkeessa sijoittajien yhteisvaikuttaminen sai alkunsa lukuisia ihmishenkiä vaatineiden ja kymmeniä miljardeja euroja taloudellisia tappioita aiheuttaneiden onnettomuuksien seurauksena. Onnettomuudet ovat liittyneet kaivosjätettä säilövien altaiden murtumiseen. Altaita arvioidaan olevan maailmassa noin 18 000, joista noin 3 500:n arvioidaan olevan aktiivisia.

Vaikuttamistyötä hallinnoi Englannin kirkon eläkerahasto yhdessä ruotsalaisten AP-rahastojen eettisen neuvoston kanssa. Aloitteessa lähdettiin liikkeelle vaatimalla kaivosyhtiöiden jätealtaille riippumatonta ja julkista kansainvälistä standardia. Vastauksena vaatimukselle ICMM (International Council of Mining and Metals), PRI (Principles for Responsible Investment) ja UNEP (United Nations Environment Programme) lähtivät työstämään kansainvälistä standardia. Standardi julkaistiin elokuussa 2020. Kyseessä on ensimmäinen kansainvälinen kaivosjätealtaiden toimintaa koskeva standardi. Standardin tavoitteena on, että toiminta ei aiheuta vahinkoa ihmisille tai ympäristölle.

Tämän lisäksi aloitteen puitteissa on otettu yhteyttä kaiken kaikkiaan 726 yhtiöön maailmanlaajuisesti vaatien näiltä tietoa kaivosjätealtaista.

- Tietojen tulee olla hallituksen puheenjohtajan ja/tai toimitusjohtajan vahvistamia ja niiden tulisi olla saatavilla yrityksen verkkosivuilla
- Informaation tulee sisältää tieto kaikista altaista, joihin yhtiö millään lailla liittyy
- Yritysten tulee lähettää tieto täytetystä informaatiosta vaikuttamisohjelman koordinaattorille

Huhtikuun 2020 loppuun mennessä 45 maailman 50 suurimmasta kaivosyhtiöstä oli julkistanut vaaditut tiedot. Monen tuhannen altaan tiedot ovat jo julkisesti saatavilla. Lähetettyjen kyselyjen perusteella voidaan toistaiseksi todeta, että 340 yhtiötä on vastannut. 187 yhtiötä on ilmoittanut, ettei heillä ole kyseisenkaltaisia altaita. 153 yhtiötä on vahvistanut, että heillä on altaita. 42 yhtiötä ei ole vielä julkistanut tietoa verkkosivuillaan tai on pyytänyt lisäaika julkistamiselle. 386 yhtiötä ei ole vielä vastannut vaatimuksiin. Kaivosteollisuudessa yhtiöt, jotka edustavat noin 86 prosenttia toimialan markkina-arvosta, ovat toistaiseksi vastanneet vaatimuksiin.

Monet suuret kaivosyhtiöt ovat myötämielisiä ja positiivisesti mukana kaivosjätteiden varastointialtaisiin liittyvien ongelmien ratkaisemisessa, koska monessa tapauksessa kyseessä on "license to operate" -tyyppinen tilanne. Paitsi ihmishenkien menetyksiä ja muuta inhimillistä kärsimystä, onnettomuudet aiheuttavat potentiaalisesti kymmenien miljardien eurojen taloudellisia tappioita.

Lisätietoa aloitteesta löytyy osoitteesta churchofengland.org-sivuilta.

Tobacco-Free Finance Pledge on Tobacco Free Portfolios -organisaation liikkeelle laittama aloite, joka tekee työtä sen eteen, että finanssisektori lopettaa tupakkayhtiöihin sijoittamisen sekä niiden rahoittamisen ja vakuuttamisen.

S-Pankin Varallisuudenhoitoliiketoiminta liittyi aloitteeseen alkuvuonna 2019. Seuraavassa käydään tarkemmin läpi Tobacco-Free Finance -aloitteen pyrkimyksiä ja tavoitteita hieman tarkemmin.

Aloite nostaa esille sellaisia finanssi-instituutioita, jotka ovat ottaneet käyttöön tupakan valmistajia poissulkevia strategioita ja kannustaa muita ottamaan heistä mallia.

Aloite myös kannustaa finanssisektoria ottamaan aktiivisen roolin YK:n asettamien globaalien kestävä kehityksen tavoitteiden, kuten *SDG 3: terveys ja hyvinvointi* ja *SDG 17: yhteistyö, saavuttamisessa*, WHO:n raamisopimusta tupakoinnin rajoittamiseksi unohtamatta.

Aloite nostaa tietoisuutta toimialan sisällä finanssisektorin tärkeästä roolista tupakkavapaan maailman saavuttamisessa, sekä kannustaa harkitsemaan uudelleen ja katkaisemaan erilaiset finanssi- ja liikesuhteet tupakkayhtiöiden kanssa. Lisäksi aloite kannustaa tupakkavapaiden linjausten käyttöönottoon finanssisektorilla.

Aloite pyrkii tuomaan esille, että tupakka-ala poikkeaa muista toimialoista. Tupakka on tuotteena sellainen, että turvallista käytön määrää ei ole, eikä vaikuttaminen tupakkayhtiöihin ole mahdollista.

On syytä huomata, että esimerkiksi YK:n Global Compact -aloite, jota useat varainhoitajat sanovat seuraavansa, on poissulkenut tupakan valmistajat aloitteen piiristä. Syy poissulkemiselle on näkemys, jonka mukaan tupakanvalmistajien toiminta on täysin perinpohjaisesti aloitteen tavoitteita vastaan.

Rahastomme eivät ole useaan vuoteen tehneet suoria sijoituksia tupakan valmistajiin, koska yhtiöt kuuluvat poissulkevalle listallemme.

Lisätietoa aloitteesta osoitteesta tobaccofreeportfolios.org/the-pledge.

CDP (aiemmin Carbon Disclosure Project) on merkittävä ja pitkäaikainen sijoittajien vaikuttamiskanava. CDP jakautuu nykyään erillisiin ilmasto-, vesi- ja metsäohjelmiin. Olemme mukana kaikissa kolmessa ohjelmassa. CDP:llä on merkittävä rooli viimeisen vuosikymmenen aikana tapahtuneessa hiilidioksidipäästöjen mittaamisen ja raportoinnin kehityksessä. Sijoittajat ovat jo vuosikausia vaatineet vuosittain tuhansille yrityksille lähetettävässä kirjeessä tietoa yritysten kohtaamista ilmatoriskeitä- ja mahdollisuuksista. Samalla yrityksiä on kannustettu raportoimaan kattavasti kasvihuonekaasupäästöistään. Tämä raportointi mahdollistaa tietojen hyväksikäytön, kun yritysten tulevaisuuden toimintaedellytyksiä analysoidaan muun muassa sijoituspäätöksiä varten. CDP:n tuottama informaatio on myös hyvä lähtökohta erilaiseen ilmastonmuutokseen ja muuhun ympäristöön liittyvään vaikuttamiseen. CDP:n vuosien varrella keräämän tietopankin sanotaan olevan maailman kattavin ympäristöön liittyvä tietokanta.

Yhteensä 515 sijoittajaa – joiden joukkoon kuulumme – pyysi tuhansilta yrityksiltä ympäri maailmaa jälleen tietoa ilmatoriskeitä ja mahdollisuuksista samassa yhteydessä, kun yrityksiltä kerätään kasvihuonekaasupäästödataa.

CDP:n vesiohjelman puitteissa yrityksiltä kerätään tietoa niiden veden käyttöön liittyvistä riskeistä ja mahdollisuuksista.

CDP:n metsäohjelma puolestaan kerää tietoa siitä, miten yritykset vaikuttavat tai altistuvat metsien hävittämiselle ja metsäkadolle. Edellä mainitut ilmiöt aiheuttavat 10–15 % maailman hiilidioksidipäästöistä, joten ilmiöt liittyvät läheisesti ilmastonmuutokseen.

CDP Non-Disclosure Campaign on ohjelma, jossa vaikutetaan niihin yhtiöihin, jotka eivät ole vastanneet CDP:n kysymyksiin ja pyyntöihin toimittaa heidän toimintaansa liittyvää ympäristödataa. Vaikuttamisen kohteena on myös yhtiöitä, jotka jo entuudestaan raportoivat yhden ohjelman mukaisesti CDP:lle mutta eivät raportoi muiden merkittäviksi identifioitujen ohjelmien mukaisesti. Vuonna 2020 ohjelmassa oli mukana 108 sijoittajaa 24 eri maasta. Vaikuttamisen kohteena oli 1025 yhtiötä. 839 yhtiöltä pyydettiin tietoa ilmastonmuutokseen liittyen, 148 yhtiöltä pyydettiin tietoa metsiin liittyen ja 219 yhtiöltä vedenkäyttöön liittyen.

Vuoden 2020 aikana kaiken kaikkiaan 206 yhtiötä vastasi heille kohdistettuihin kysymyksiin. Saaduista vastauksista 156 oli ilmastonmuutokseen liittyviä, 20 metsiin liittyviä ja 43 vedenkäyttöön liittyviä. Vastanneiden yhtiöiden yhteenlasketut tason 1 ja 2 päästöt ovat 670 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, joka on lähes saman verran kuin Saksan kokonaispäästöt.

CDP Science-Based Targets on kampanja, jonka tavoitteena on saada yritykset asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet. Tavoitteiden arvioidaan olevan tieteeseen perustuvia, jos ne vastaavat sellaisia toimia, joita ajankohtaisen ilmastotieteen mukaan tulee toteuttaa Pariisin ilmasopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Liityimme kampanjaan syksyllä 2020. Kampanjan avulla pyritään pienentämään yritysten ilmatoriskeitä. Kampanja kohdistuu CDP:n ja SBTi:n identifioimiin ilmaston kannalta merkityksellisimpiin yrityksiin. Vaikuttamisen kohteena on lähes 1900 yritystä.

Lisätietoa CDP:stä, CDP:n Non-Disclosure- sekä CDP:n Science-Based Targets -kampanjoista osoitteessa [cdp.net](https://www.cdp.net).

3.3 Yhtiökokoukset

Osallistuimme mahdollisuuksien mukaan yhtiökokouksiin keväällä 2020. Keväällä vallitsevan poikkeusolon takia suurin osa osallistumisista toteutui ennakkoäänestyksen kautta. Kaiken kaikkiaan osallistuimme 17 yhtiökokoukseen.

Petrokemian alan yhtiöt ovat kenties kriittisimpiä toimijoita ilmastonmuutoksen näkökulmasta. Kriittisyys tarkoittaa paitsi sitä, että yhtiöillä ja niiden tuotteilla on suuria ilmastovaikutuksia, myös sitä, että yhtiöiden on sopeuduttava merkittävästi toisenlaiseen toimintaympäristöön tulevaisuudessa. Käytimme äänioikeuttamme Exxon Mobilen yhtiökokouksessa toukokuussa 2020.

Vastustimme hallituksen jäsenten valintaa, koska näkemyksemme mukaan yhtiö ei ole osoittanut riittävää vakavuutta lähestymisessään ilmastonmuutoksen aiheuttamia riskejä ja ongelmia kohtaan. Ilmastonmuutos ja sen huomioiminen yhtiön strategiassa on hallituksen tehtävä. Lisäksi kannatimme osakkeenomistajan ehdotusta riippumattoman hallituksen puheenjohtajan roolista. Näemme jälkimmäisen myös vaikuttavan siihen, kuinka ilmastonmuutosta käsitellään yhtiön strategiassa. Lisäksi kannatimme osakkeenomistajan ehdotusta, jonka mukaan yhtiön tulisi raportoida ilmastonmuutoksen riskeistä petrokemian investoinneissa. Kannatimme myös osakkeenomistajan ehdotusta lobbaustoimenpiteiden raportoinnista. Vastustimme neuvoa-antavassa äänestyksessä yhtiön johdon palkitsemista. Kannatimme osakkeenomistajan ehdotusta, jonka mukaan yli 10 prosentin omistusosuuden omaavat osakkeenomistajat voisivat kutsua koolle ylimääräisen yhtiökokouksen ilman oikeuden päätöstä.

Yhtiökokouksissa toimitaan FIM Varainhoito Oy:n omistajapolitiikan mukaisesti. Kokoukset, joihin osallistuimme sekä yhteenvedo toimista yhtiökokouksissa, on listattu tämän raportin liitteessä 1.

3.4 Suora yhtiövaikuttaminen

Vaikuttaminen on paitsi keino oppia sijoituskohteista enemmän, myös keino ilmaista omat odotukset yhtiölle ja vaikuttaa yhtiön toimintaan ja toimintatapoihin. Meille suora yhtiövaikuttaminen on tärkeä vastuullisen sijoittamisen strategia. Jos vaikuttaminen on pidemmän päälle tuloksetonta, voimme lisätä yhtiön poissulkulistallemme. Poissulkemisen uhka tekee vaikuttamisesta tehokkaampaa. Vuoden 2020 aikana vaikuttamisen kohteena olevia yhtiöitä oli kaiken kaikkiaan 20. Kahden yhtiön osalta päätimme lopettaa vaikuttamisen positiiviseen lopputulemaan. Yhden yhtiön osalta emme kokeneet saavuttavamme toivottuja tuloksia, joten päätimme lopettaa vaikuttamisen ja lisäsimme yhtiön poissulkulistallemme. Näin ollen vuoden 2020 lopussa vaikuttamisen kohteena olevia yhtiöitä oli 17. Vaikuttamisen kohteena olevat yhtiöt on listattu tämän raportin liitteessä 2. Alla yhteenvedot vuoden 2020 aikana lopetetuista vaikuttamisista.

NOVARTIS

Vaikuttamisen positiivinen merkitys konkretisoitui meille erityisesti Novartiksen kohdalla. Novartista on syytetty viime vuosina muun muassa lahjonnasta ja muutoin vilpillisestä toiminnasta erityisesti Kreikassa. Esiitettyjen syytösten mukaan Novartis olisi lahjonut Kreikassa korkeita virkamiehiä markkinoille pääsyä ja lääkkeiden hintojen sopimista vastaan. Olemme käyneet Novartiksen kanssa vaikuttamiskeskusteluita vuosien 2019–2020 aikana. Olemme käytyjen keskusteluiden perusteella saaneet lisätietoa tapahtumista ja toimenpiteistä, joita Novartis on tehnyt vastaavien tilanteiden välttämiseksi jatkossa. Novartis on muun muassa asettanut yksityiskohtaiset eettiset periaatteet sekä toimeenpannut laajamittaiset lahjonnasta vastaiset ohjelmat. Tämän lisäksi Novartis on päässyt sovintoratkaisuun Yhdysvaltain oikeusministeriön (DOJ) ja Yhdysvaltain arvopaperimarkkinakomission (SEC) kanssa. Novartiksen tapauksessa vaikuttaminen oli tuloksellista ja näin ollen päätimme lopettaa vaikuttamisen yhtiöön lokakuussa 2020.

WALMART

Walmartia on syytetty toimista ammattiyhdistystoimintaa vastaan. Kävimme Walmartin kanssa vaikuttamiskeskusteluja vuoden 2019 loppupuolella sekä alkuvuonna 2020. Olemme Walmartin kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella saaneet lisätietoa tapahtumista, jotka liittyvät syytöksiin, joita Walmart on kohdannut sekä lisätietoa tapahtumien jälkeen tehdyistä toimista. Suurin osa tapahtumista sijoittuu vuosien 2010–2015 väliselle ajalle ja Walmart on tapahtumien jälkeen muuttanut toimintatapojaan. Käytyjen keskusteluiden perusteella päätimme lopettaa vaikuttamisen yhtiöön kesäkuussa 2020, sillä yhtiön kokonaiskuva on mennyt parempaan suuntaan viime vuosien aikana. Jatkamme silti yhtiön aktiivista monitorointia.

BAYER

Aina vaikuttamisella ei saa toivottuja tuloksia aikaan. Olemme vuosien 2019–2020 aikana käyneet vaikuttamiskeskusteluja myös Bayerin kanssa. Vaikuttamisemme keskipisteenä on ollut geenimanipuloitujen tuotteiden negatiivinen vaikutus paikallisiin lajikkeisiin sekä luonnollisiin pölyttäjiin. Olemme vaikuttamisen aikana kuulleet Bayerin näkemysten ja kannan asiaan. Bayerin mukaan geenimanipuloiduilla tuotteilla ei ole merkittävää negatiivista vaikutusta paikallisiin lajikkeisiin tai luonnollisiin pölyttäjiin. Bayer ei myöskään koe, että heidän toimintansa rikkoisi kansainvälisiä normeja. Hyödyntämämme analyysin mukaan geenimanipuloidut tuotteet ovat kuitenkin aiheuttaneet merkittävää negatiivista haittaa biodiversiteetille. Negatiivisten vaikutusten laajuus sekä vakava luonne johtavat siihen, että kyseessä on hyödyntämämme analyysin mukaan normirikkomus. Tällä hetkellä emme koe, että saamme toivottuja tuloksia aikaan vaikuttamisella, joten päätimme siirtää yhtiön poissulkulistallemme joulukuussa 2020. Olemassa olevat sijoitukset myydään pois 2021 ensimmäisen vuosipuoliskon loppuun mennessä.

4 RAHASTOJEN VASTUULLISUUSRAPORTIT

Julkaisemme neljännesvuosittain rahastokohtaiset vastuullisuusraportit. Rahastokohtaisissa vastuullisuusraporteissa arvioidaan kuinka hyvin rahastoissa olevat yhtiöt huomioivat ESG-tekijöitä, eli ympäristöön (Environmental), sosiaaliseen vastuuseen (Social) ja hallintotapaan (Governance) liittyviä tekijöitä. Rahastot saavat ESG-pisteet sekä ESG-luokituksen sen mukaan, kuinka hyvin rahastoissa olevat yhtiöt suoriutuvat ESG-asioissa. Myös osa-aluekohtaiset pisteet julkaistaan. Lisäksi raporteissa julkaistaan ESG-luokitusten jakauma rahastossa sekä rahastojen ESG-luokitusten toteutunut 12 kuukauden muutostrendi.

Raporteissa julkaistaan myös rahastojen positiivinen ympäristövaikutus sekä rahastojen positiivinen sosiaalinen vaikutus. Nämä indikaattorit kertovat, kuinka iso osuus rahastoissa olevien yhtiöiden liikevaihdosta on peräisin ympäristön ja sosiaalisen vastuun kannalta positiivisesta liiketoiminnasta. Lisäksi raporteissa julkaistaan, kuinka hyvin rahastoissa olevat yhtiöt noudattavat YK:n Global Compact -periaatteita. Rahastoissa olevat yhtiöt jaetaan kolmeen luokkaan mahdollisten normirikkomusten ja niiden vakavuuden mukaan.

Myös rahastojen CO₂e-intensiteetin painotetut keskiarvot, fossiilisia polttoainevarantoja omistavien yhtiöiden lukumäärät sekä fossiilisia polttoainavarantoja omistavien yhtiöiden osuus rahastojen markkina-arvosta julkaistaan. Lisäksi raporteissa julkaistaan rahastojen CO₂e-päästöjen kehitys, CO₂e-päästöjen jakauma tason 1 ja tason 2 päästöjen välillä sekä CO₂e-päästöjen jakauma sektoreittain.

5 RAHASTOJEN HIILIJALANJÄLJET

Tuttuun tapaan julkaisemme rahastojen hiilijalanjäljet neljällä tavalla laskettuna. Korkosijoituksille kaikki laskentatavat eivät kuitenkaan ole sovellettavissa. Rahastojen hiilijalanjäljet on listattu tämän raportin liitteessä 3. Julkaisemme luvun, mikäli datan kattavuus on yli 50 prosenttia rahaston sijoituksista.

6 VAIKUTTAVUUSSIJOITTAMINEN

Vaikuttavuussijoittamisessa pääomia kanavoidaan sijoituskohteisiin, joissa tavoitellaan myönteisiä ja mitattavia yhteiskunnallisia tai ympäristöllisiä vaikutuksia rahallisen tuoton lisäksi.

Vuoden 2020 aikana FIM Pääomarahastot sai onnistuneesti päätökseen ensimmäiset rahoituskerrokset kahdessa vaikuttavuussijoitusrahastossa, FIM Lapset ja nuoret I Ky:ssä (Lapset SIB) ja FIM Työllistäminen I Ky:ssä (Työ-SIB). Rahastojen sijoituskohteina ovat julkisen sektorin kanssa tehdyt tulosperusteiset rahoitus sopimukset (Social Impact Bond eli SIB). Ensin mainittu rahasto rahoittaa varhaisen vaiheen ennakoivia ja ehkäiseviä toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten tarvetta korjaaville lastensuojelutoimenpiteille. FIM Työllistäminen I Ky:n rahoittama toiminta tähtää pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen.

Vuoden 2020 toisella puoliskolla tehdyillä sopimuksilla Lapset SIB -rahaston toimintaa laajennetaan Jyväskylään, Tampereelle, Karkkilaan ja Vihtiin. Toteutettavilla toimenpiteillä pyritään tukemaan sekä nuoria perheitä että nuoria, joilla on haasteita yläasteella tai toisen asteen opinnoissa. Laajennus nostaa rahaston tavoitteleman kohderyhmän koon yli tuhanteen lapseen ja nuoreen.

SIB-rahastot ja niiden avulla rahoitettavat tulosperusteiset rahoitus sopimukset ovat esimerkkejä toimintamalleista, joilla etsitään innovatiivisia ratkaisuja julkistalouden kasvaviin haasteisiin. Suomen julkinen sektori on jo nyt väkilukuun suhteutettuna maailman suurimpia, ja heikentyvä huoltosuhte sekä koronaviruksen julkiselle taloudelle aiheuttama lisäpaine kasvattavat vaihtoehtoisten rahoitusmallien tarvetta entisestään. Vaikuttavuussijoittamisesta on kaavailtu yhtä ratkaisua hyvinvointipolitiikan haasteisiin.

Vaikuttavuussijoittaminen soveltuu hyvin yhteiskunnan panostuksia täydentäväksi instrumentiksi sekä ympäristöllisten että sosiaalisten ongelmien ehkäisyyn. Ennalta ehkäisevien toimenpiteiden mahdollistaman rahoituksen lisäksi toimintamalli tuo julkiselle sektorille yksityisen sektorin tehokkuusmittareita ja arviointikäytäntöjä, jotka osaltaan tukevat myös julkisten palvelukokonaisuuksien kehittämistä. Siksi me panostamme vahvasti vaikuttavuussijoituskonseptien kehittelyyn ja pyrimme jatkossakin tuomaan markkinoille uudenlaisia ratkaisuja yhteiskuntaamme kohtaaviin haasteisiin.

LIITTEET

Liite 1

Yhtiö	Päivämäärä	Toiminta kokouksessa
Kone	25.2.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Wartsila	5.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
QT Group	10.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Outotec	11.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
YIT	12.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Kojamo	12.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Huhtamäki	29.4.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Orion	6.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Tokmanni	7.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Neste	18.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Nokia	27.5.2020	Vastustettiin kohtaa 18. Kannatettiin muita yhtiökokouskutsun esityksiä
Exxon Mobil	27.5.2020	Kannatettiin kohtia 2, 4, 5, 7 ja 9. Vastustettiin kohtia 1 ja 3. Kohtien 6 ja 8 käsittelyyn ei osallistuttu.
Nordea Bank	28.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Sampo	2.6.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Stora Enso	4.6.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Konecranes	11.6.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Valmet	16.6.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä

Liite 2

Yhtiö	Aihe
Becton, Dickinson and Company	Tuoteturvallisuus ja laatu
BHP	Vaikutus paikallisiin yhteisöihin, toksiset päästöt ja jäte
Bristol-Myers Squibb Co	Tuoteturvallisuus ja laatu
Citigroup*	Yritysetiikka
CVS Health	Tuoteturvallisuus ja laatu
Fresenius Medical Care AG & Co	Yritysetiikka
GlaxoSmithKline*	Tuoteturvallisuus ja laatu
Johnson & Johnson	Yritysetiikka, tuoteturvallisuus ja laatu
Merck & Co*	Tuoteturvallisuus ja laatu
Nestlé	Toimitusketjun työstandardit
Roche Holding	Tuoteturvallisuus ja laatu, yritysetiikka
Siemens	Yritysetiikka
The Goldman Sachs Group*	Yritysetiikka
Union Pacific	Työntekijöiden terveys ja turvallisuus
UnitedHealth Group*	Yritysetiikka
Wells Fargo	Yritysetiikka
Vinci	Toimitusketjun työstandardit

*Käynnistetty joulukuussa 2020. Yhtiö ei ollut raportin kirjoitushetkellä vastannut vaikuttamiseen.

Liite 3

Rahasto	CO2e päästöt (tonnia / sijoitettu M\$)	CO2e päästöt yhteensä (tonnia CO2e)	CO2e-intensiteetti (tonnia CO2e / M\$ myynti)	CO2e intensiteetin painotettu keskiarvo (tonnia CO2e / M\$ myynti)	Datan kattavuus
FIM Brands	48	4120	54	46	100 %
FIM Eurooppa	93	11 396	115	106	100 %
FIM Fenno	175	24 674	266	292	80 %
FIM Frontier	126	3 987	192	138	63 %
FIM Fossiiliton Eurooppa ESG	16	668	21	31	100 %
FIM IG Green ESG	-	-	-	110	100 %
FIM Kehittyvät Markkinat ESG	115	38 670	184	141	100 %
FIM Lyhyt Korko	-	-	-	273	55 %
FIM Passiivinen Eurooppa ESG	108	8 717	156	124	100 %
FIM Passiivinen USA ESG	46	7 675	143	121	99 %
FIM USA	76	13 897	159	153	100 %

Certain information ©2018 MSCI ESG Research LLC. Reproduced by permission; no further distribution.

Miten rahastojen hiilijalanjäljet on laskettu?

CO2e-päästöt-sarake kuvaa salkun normalisoitua osuutta sijoituskohteiden tason 1 ja tason 2 CO2e-päästöistä. Luku on riippumaton rahaston koosta. Koska laskennassa käytetään omistusosuus yhtiöstä -metodologiaa, luku ei sovellu rahastoihin, joissa on muita kuin osakesijoituksia.

CO2e-päästöt yhteensä -sarake kuvaa salkun osuutta sijoituskohteiden tason 1 ja tason 2 hiilijalanjäljestä. Rahaston katsotaan omistavan kunkin yhtiön päästöistä omistusosuuden verran. Luku on riippuvainen salkun koosta. Koska laskennassa käytetään omistusosuus yhtiöstä -metodologiaa, luku ei sovellu rahastoihin, joissa on muita kuin osakesijoituksia.

CO2e-intensiteetti-sarake kuvaa, kuinka tehokas salkku on tason 1 ja tason 2 CO2e-päästöjen näkökulmasta suhteessa tuotokseen, jota kuvataan yritysten myynnillä. Rahaston katsotaan omistavan kunkin yhtiön päästöistä omistusosuuden verran. Luku on riippuvainen salkun koosta. Koska laskennassa käytetään omistusosuus yhtiöstä -metodologiaa, luku ei sovellu rahastoihin, joissa on muita kuin osakesijoituksia.

CO2e-intensiteetin painotettu keskiarvo -sarake kuvaa salkkuyhtiöiden tason 1 ja 2 päästöjen suhdetta niiden liikevaihtoon. Luku kuvaa salkun altistumista hiili-intensiivisiin yrityksiin. Luku ei riipu omistusosuudesta eikä salkun koosta. Koska luku ei ole riippuvainen rahaston omistusosuudesta sijoituskohteissa metodologiasta, soveltuu se myös rahastoille, joissa on sijoituksia yrityslainoihin.